

## **در اختتامیه کنگره بین‌المللی علامه طباطبائی مطرح شد؛ انجمن‌های علمی حوزه، مهمترین پایگاه وحدت حوزه و دانشگاه هستند/ تدوین زندگی‌نامه علامه و ترجمه به ۵ زبان مختلف**

اختتامیه کنگره بین‌المللی علامه سید محمدحسین طباطبائی (ره) سه‌شنبه ۳۰ آبان با حضور آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور، دکتر حداد عادل رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، دکتر زهرا ناظم بکائی رئیس دانشگاه الزهرا (س) و جمعی از مسئولان و اساتید حوزه و دانشگاه در مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه الزهرا(س) شد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه الزهرا (س)، آیت الله فیاضی رئیس مجمع عالی حکمت اسلامی و رئیس دبیرخانه کنگره بین‌المللی علامه طباطبائی(ره) در این آیین با بیان اینکه علامه طباطبائی در تمام فرازهای زندگی خود به دنبال کسب رضایت الهی بودند، گفت: وقتی علامه وارد حوزه قم شدند، کارهای بر زمین مانده را هدفگذاری کردند و چنان ورودی علمی و عمیق داشتند و بنیان‌هایی را بنا گذاشتند که سال‌ها طول می‌کشد تا آنها فهم و بازشناسی شوند.

وی علامه طباطبائی (ره) را نمونه‌ای از علمای مصداق بیان اهل بیت (ع) دانست و افزود: امام صادق (ع) می‌فرمایند: «عُلَمَاءُ شِيعَتِنَا مُرَابِطُونَ فِي الثَّغْرِ الَّذِي يَلِي إِبْلِيسَ وَ عَفَارِيَّتَهُ»؛ علمای شیعیان مرزبانان آن مرزی هستند که مهاجمین آن ابلیس و شیاطین جن و انس هستند که با شیعات و مکاتب الحادی توطئه‌هایی، علیه اسلام به کار می‌کنند. وی تصریح کرد: دشمنان خوب فهمیدند که اگر جلوی اسلام باز بماند، دیگر جایی برای مستکبران عالم نخواهد بود. لذا بر تمام ما و شما لازم است تا در مسیر تجلی معارف ناب الهی در بسترهای مختلف دانشی بیش از پیش تلاش و همت کنیم.

\***انجمن‌های علمی حوزه، مهمترین پایگاه وحدت حوزه و دانشگاه هستند**  
در ادامه؛ دکتر غلامعلی حداد عادل، رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی و بنیاد سعدی به بیاناتی از علامه طباطبائی(ره) در رابطه با قضیه فلسطین اشاره کرد و گفت: علامه طباطبائی در پاسخ به نامه‌ای ضمن اشاره به آیات و روایاتی گفته است: خدای متعال پیشرفت اسلام و سرکوبی یهود را به مسلمانانی وعده می‌دهد که قوانین اسلام و اتفاق کلمه را حفظ می‌کنند نه کشورهایی که چیزی جز اسم اسلام ندارند. به عبارتی آیات بر این دلالت دارد که این دولت‌ها روزی با اجانب طرح دوستی ریخته و سر سپرده آنها شده و در نتیجه سلطه و غلبه خود را از دست داده، عزت و سیادتشان نصیب دیگران خواهد شد.

وی به نقش علامه طباطبائی(ره) در ورود علوم انسانی به حوزه‌های علمیه اشاره کرد و افزود: تا پیش از علامه طباطبائی در حوزه‌های علمیه مقوله‌ای به عنوان علوم انسانی تشخیص و موضوعیت‌چندانی نداشت و مسئله اصلی در فقه و اصول خلاصه میشد و فلسفه در حاشیه قرار داشت و به این صورتی که امروز علوم انسانی در حوزه مطرح است، مطرح نبود.

دکتر حداد عادل به قدرت، قوت و دایره گسترده مباحث علوم انسانی در حوزه‌های علمیه کنونی اشاره کرد و با بیان این که طلاب امروز پیش از ورود به حوزه نیز در تحصیل مدارج دانشگاهی اهتمام دارند و غالباً در رشته‌های علوم انسانی تحصیل کرده‌اند، اظهار داشت: انجمن‌های علمی حوزه، مهمترین پایگاه وحدت حوزه و دانشگاه هستند.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی با بیان این که انواع پایان‌نامه‌ها و کتاب‌ها و مقالات نگاشته شده ناشی از دروس فقها مرتبط با علوم انسانی است، یادآور شد: علامه طباطبائی بیش از هر کسی دیگری در جهت دهی به حوزه در طی این طریق و رسیدن به این مرحله موثر بوده است.

وی در ادامه افزود: شناخت اندیشه و شخصیت علامه طباطبائی بدون شناخت فکری، سیاسی و اجتماعی ایران در دهه ۲۰ میسر نیست. در آن دوران مارکسیست میدان دار تهاجم فکری و اندیشه‌ای در سرزمین اسلامی ایران بود و بسیاری از جوان‌ها و تحصیل‌کردگان تحت تأثیر مارکسیست و کمونیست بودند و حزب توده آن را مدیریت می‌کرد.

دکتر حداد عادل با اشاره به این که علامه طباطبائی با اصول فلسفه اسلامی و روش رئالیسم، فلسفه ماتریالیسم دیالکتیکی مارکسیست‌ها را به چالش کشید، خاطرنشان کرد: مارکسیسم که دربردارنده فلسفه جهان‌شمول و مشتعل بر علوم انسانی اعم از اقتصاد، فرهنگ، هنر، ادبیات، روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی و... بود و اعتقادات دینی را به چالش کشیده بود، مورد نقد جدی علامه طباطبائی قرار گرفت.

رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی و بنیاد سعدی با بیان این که علامه طباطبائی در نقد اندیشه‌های مارکسیسم، هم فضل تقدم داشت و هم تقدم فضل، ابراز داشت: علامه طباطبائی در چهارده مقاله نقد اصول فلسفه روش‌های رئالیسم، تحولات مهمی را در فلسفه و در حوزه‌های علمیه ایجاد کرد.

وی با بیان این که میزان علامه طباطبائی مشحون از اندیشه‌های علوم انسانی است و ایشان قرآن را با توجه به مسائل و نیازهای روز تفسیر نمود، گفت: در دانشگاه آن دوران پوزیتیویسم حاکم بود و علامه با جامعه‌ای روبرو بود که شبهات اقتصادی، علوم سیاسی، علوم اجتماعی و روان‌شناسی و مباحث تاریخی در آن مطرح بود که ایشان در کتاب گرانسنگ میزان بدان توجه کرده است.

دکتر حداد عادل ضمن معرفی کتاب مرزبان وحی و خرد؛ افزود: این نوشتار میزان و پرسش‌های نو در حوزه علوم انسانی را مورد توجه قرار داده است.

وی خاطرنشان کرد: ما امروز شاهد پدید آمدن مفهوم و میدان وسیعی از کلام جدید اسلامی هستیم و علامه را باید معمار کلام جدید در حوزه‌های علمیه دانست.

رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی و بنیاد سعدی با بیان این که جلوه تأثیر علامه را در دست پروردگان علامه، نظیر شهید مطهری که بارزترین آنهاست، باید دید، اظهار داشت: ادامه اندیشه علامه طباطبائی را در آثار شهید مطهری می‌توان یافت که ایشان در دهه ۵۰ در کنار مقابله با هجمه اندیشه‌ها، با تفکر التقاطی نیز روبرو شده، یعنی روشنفکرانی که با چهره اسلام، مارکسیست و کمونیست را تبلیغ می‌

کردند.

دکتر حداد عادل با اشاره به دیگر تأثیرات علامه طباطبایی در علوم انسانی، آثار علامه مصباح یزدی را دربردارنده اندیشه علامه طباطبایی دانست و ابراز داشت: آیت الله مصباح یزدی پیش از انقلاب موضوع توجه حوزه به علوم انسانی را جدی گرفته و این علوم را در حوزه نهادینه ساختند. وی در ادامه تصریح کرد: اندیشمندان انقلاب اسلامی همچون شهید بهشتی و حتی رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز دست پرورده و بهره مند از اندیشه های علامه طباطبایی بودند.

**\*همکاری ۳۳ مرکز داخلی و ۱۰ مرکز بین المللی در برگزاری کنگره علامه طباطبایی**

دکتر محمدباقر خراسانی، دبیر اجرایی کنگره بین المللی علامه طباطبایی(ره) با بیان این که بعد از دو سال فعالیت جدی و مستمر دبیرخانه کنگره و همکاری ۳۳ مرکز داخلی و ۱۰ مرکز بین المللی، اینک شاهد آئین اختتامیه این کنگره هستیم، گفت: این کنگره مبتنی بر شش محور بود و پیرامون آن ۱۱۴ مقاله مورد پذیرش دبیرخانه قرار گرفت.

وی ادامه داد برگزاری ۱۵۲ پیش نشست علمی در داخل و خارج از کشور با هدف گفتمان سازی، از جمله رویکردهای مهم دبیرخانه کنگره است.

در ادامه دبیر اجرایی این کنگره خاطر نشان کرد: فارغ از اهمیت مباحث نخبگانی و پژوهشی، در راستای هدف فرهنگ سازی، زندگی نامه علامه تدوین و به ۵ زبان ترجمه شده است؛ همچنین تولید مستند المیزان در ۱۸ دقیقه و رونمایی آن در کشور عراق از دیگر برنامه های این کنگره بوده است.

دبیر اجرایی کنگره بین المللی علامه طباطبایی (ره) با ارایه گزارشی از آئین افتتاحیه و برگزاری کمیسیون های تخصصی و تبیین سیره عملی در حرم مطهر حضرت معصومه (س) اظهار داشت: هفت کمیسیون از جمله کمیسیون زن و خانواده فرایند بررسی مقالات را در دستور کار داشتند.

وی در پایان ضمن قدردانی از تمام مراکز و مجموعه های همکار کنگره بویژه مجموعه اساتید و کارکنان دانشگاه الزهرا(س) گفت: امیدواریم از ۳۴ تا ۳۰ آبان تحت عنوان هفته فلسفه و حکمت اسلامی مطرح و جایزه حکمت اسلامی به نشان علامه طباطبایی در جهت طرح گفتمان فلسفه و حکمت اسلامی، به عنوان گفتمان غالب در عرصه های علمی، تثبیت شود.

وی سخنان انتهایی خود از تمام مراکز و مجموعه های همکار بویژه مجموعه اساتید و کارکنان دانشگاه الزهرا(س) در برپایی هرچه با شکوه تر این کنگره تقدیر و تشکر کرد

**\*پیکری مطالعات مشترک اندیشمندان ایران و روسیه پیرامون مسائل فرهنگی و مذهبی**

دکتر علی اکبراف رئیس انیستتو شرق شناسی فدراسیون روسیه ضمن ابراز خرسندی از حضور در این همایش بزرگ با بیان این که در این دوره تغییرات بزرگ جهانی به خاطر یکجانبه گرایی ایالات متحده در حال شکل گیری است و فشارهای زیادی بر روسیه وجود دارد، گفت: فدراسیون روسیه و ایران در عرصه تغییر و تحولات بزرگ جهانی در یک کشتی قرار دارند.

وی با بیان این که روسیه، ایران و ترکیه امپراتوری های بزرگی داشتند که نمی توانند خود را تابع فرامین حکومت خودخوانده غربی بدانند، افزود: اسلام و مسیحیت ارتدوکس روسیه از جمله باورهای این منطقه است که با تایید متفکرین و فلاسفه از نزدیک ترین اندیشه ها نسبت به هم برخوردارند.

رئیس انیستتو شرق شناسی فدراسیون روسیه ادامه داد: در باورهای مذهبی ایران و روسیه به واسطه فقدان نگاه بالا به پایین تلاش می کنیم زبان مشترکی برای اندیشه های مذهبی میان باورمندان پیدا کنیم.

دکتر علی اکبراف با تأکید بر این که عدالت و حق زندگی برای همه به عنوان اساسی ترین حقوق انسانی ؛ که مورد توجه تمدن های شرقی بوده، به نسل دوستی و یکپارچگی ایران و روسیه اشاره کرد و شهر دربند را به عنوان نماد دوستی دو ملت ایران و روسیه مطرح کرد.

وی در بخش پایانی سخنان خود بر اهمیت پیکری مطالعات مشترک اندیشمندان ایران و روسیه پیرامون مسائل فرهنگی و مذهبی شهر دربند به عنوان نماد یکپارچگی ایران و روسیه تأکید کرد.